Влада-Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 178 (1928) ♦ Четвер, 17 вересня 1998 року ♦ Ціна договірна

НАУКА: або в пікет, або в піке

Увесь світ уже давно зрозумів, що без науки ніяке просування вперед неможливе. Лише ми ніяк не можемо збагнути цього. Кинувши науковців напризволяще, держава домоглася того, що більшість провідних фахівців давно вже працюють на інші країни. Щоправда, не можна сказати, що Президент і уряд геть зовсім не звертають уваги на вчених. Ось, приміром, створили ювілейний оргкомітет з відзначення 80-річчя Національної академії наук України, котрий, до слова, очолив сам Прем'єр-міністр. Президент же взяв науку під свій патронат. Одне слово, і Президент, і уряд так пройнялися бідами вчених, що ті з великої вдячності провели вчора пікетування адміністрації Президента і парламенту. (Де, до речі, члени Кабінету міністрів інформували народних депутатів про стан погашення заборгованості в зарплаті тощо). Піти на такий крок їх змусило різке скорочення фінансування науки.

(Закінчення на 6-й стор.).

Здобутки є, але роботи ще багато

Учора Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко зустрівся з Анне Северинсен та Тюнне Келамом —представниками Парламентської Асамблеї Ради Європи. Вони перебувають нині в Україні з плановим візитом. Ішлося про виконання нашою державою зобов'язань, узятих під час вступу до РЄ. Олександр Ткаченко запевнив гостей: український парламент робить і робитиме все можливе для забезпечення цього процесу. Зокрема, він поінформував співрозмовників, що минулого тижня Верховна Рада прийняла проект нового Кримінального кодексу, який не передбачає запровадження смертної кари у мирний час. Але, наголосив Олександр Ткаченко, попереду ще багато роботи. Серед здобутків України на ниві забезпечення прав людини він виокремив політику щодо задоволення потреб національних меншин.

Парламентська хроніка

...А МІНІСТР ФІНАНСІВ НЕ ВТРАЧАЄ ОПТИМІЗМУ

Ранкове і денне засідання 16 вересня

Зі змісту і акцентів заяв депутатських груп і фракцій, які проголошуються на старті сесійного засідання, можна зробити певні висновки про здоров'я держави. Цього разу виступи Бориса Беспалого, Івана Кірімова, Бориса Кожина, Івана Малолітка, Костянтина Ситника та інших свідчили про загострення соціально-економічного стану країни. Звідси і прагнення депутатського корпусу невідкладно нормалізувати становище, для чого і розпочали обговорення законопроекту «Про дерегуляцію деяких видів підприємницької діяльності».

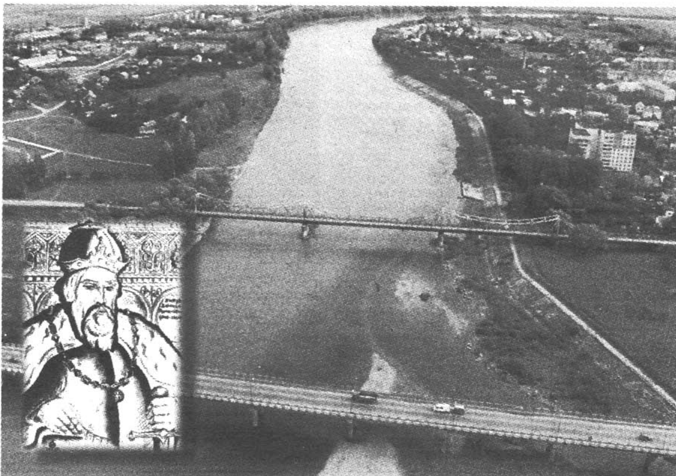
(Закінчення на 2-й стор.).

Діалог сусідів

Учора Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко мав зустріч з міністром закордонних справ Республіки Польща Броніславом Геремеком. Нині в Україні з увагою спостерігають за інтеграційними процесами у Європі, в яких досить активна й Польща. Як відомо, ця країна є кандидатом на вступ до Європейського союзу та НАТО. Отож під час зустрічі було обговорено стан і перспективи двостороннього співробітництва, роль у ньому парламентів двох держав. Також Олександр Ткаченко поінформував співрозмовника про роботу Верховної Ради і її найближчі завдання.

ГАЛИЧ між минулим і майбутнім

1100-літній ювілей столиці Галицько-Волинського князівства — чудова нагода для всіх українців піднятися над комплексом меншовартості й з належної висоти осмислити в контексті сучасних реалій і уявлень родовід нашої державності. Археологічні пошуки, які тривають уже понад сто років, історичні та мистецтвознавчі дослідження, літописні джерела — усе це буде в центрі уваги учасників міжнародної наукової конференції, яка відбудеться в Івано-Франківську у ювілейні дні — 18—20 вересня. Численних гостей і урядові делегації зустрічатиме в Галичі сам... Данило Галицький. На коні і при зброї, як і годиться славному князеві.

На фото Василя ПИЛИП'ЮКА — сучасний Галич з пташиного польоту. Портрет Данила Галицького роботи Михайла Фіголя.

(Закінчення на 5-й стор.).

Радіти чи плакати?

Рада директорів Світового банку прийняла у вівторок рішення продовжити активне співробітництво з Україною і надати кредити на загальну суму 949,6 млн. дол.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в посольстві України в США, в штаб-квартирі Світового банку у Вашингтоні у вівторок підписані кредитні угоди про надання Україні позики в сумі 300 млн. дол. на структурну перебудову фінансового сектора, 16,4 млн. дол. — на розвиток системи скарбниці, а також другої структурної позики в сумі 300 млн. дол. на розвиток підприємств.

Кредити надаються на стандартних умовах Світового банку.

Світовий банк дасть відстрочку за платежами на 15—20 років під 6—7% річних.

Підписано також угоду між Україною і Світовим банком про грант Світового екологічного фонду на суму 23,2 млн. дол. за проектом вилучення з виробництва речовин, що руйнують озоновий шар.

Нині в різних стадіях підготовки і реалізації перебуває більш як 30 проектів співробітництва України зі Світовим банком. За ними укладені угоди загальним обсягом 2,225 млрд. дол. З них в Україну вже надійшло близько 1,1 млрд. дол. У березні 1998 року робота із затвердження проектів була зупинена після відмови МВФ від кредитування України в рамках програми Stand-by.

Лист на першу сторінку

Задачка з одним невідомим

За фахом я математик, але ось уже кілька днів не можу розв'язати невеличку задачку. Моя пенсія становить 68 гривень. Після скасування українським урядом учасникам війни пільг на оплату житлово-комунальних послуг моя квартплата — 75,46 грн., за телефон — 1,75 грн., електроенергію — 2,50. Ніяк не можу вирахувати, скільки у мене залишиться коштів на харчі і на інші потреби після того, як за все заплачу?

В. СКРИПНИК.

Київ.

P.S.

○ Сьогодні у Львові проходитиме 4-те зібрання Всесвітнього конгресу українських юристів.

○ Члени екіпажу космічного корабля «Коламбія» відвідають у Дніпропетровську ВО «Південмаш» і КБ «Південне».

○ В «Українському домі» столиці відкриється перша виставка-дегустація французьких вин.

У номер

Ювіляра привітав Голова парламенту

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко від імені Верховної Ради привітав професорсько-викладацький склад, студентів і аспірантів, усіх працівників і вихованців Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» зі 100-річчям від дня заснування.

Народним депутатам України, зазначив він, ваш навчальний заклад імпонує вродженою всенародністю. Його створення уособлює патріотизм і почуття громадянського обов'язку. Адже добровільні пожертви на будівництво перших навчальних корпусів зробили вітчизняні підприємці, тисячі киян, жителів інших міст і сіл.

Завдяки прозорливості засновників, мудрості вчених, викладачів, високому рівню підготовки фахівців Київський політехнічний інститут став інженерною святинею України. В її апостольській світлиці сяють ореолами портрети авіаконструкторів І. Сікорського, О. Кудашева, Д. Григоровича, творців космічних кораблів і ракет С. Корольова, А. Люльки, А. Микуліна, мага металозварювання Б. Патона, легенди футболу В. Лобановського та багатьох інших.

Підготовлені вами фахівці, підкреслюється у вітанні, є завжди видатними провідниками вітчизняного прогресу. Вони були правофланговими електрифікації та індустріалізації, машино- і приладобудування, електроніки і освоєння космосу. У вас зародилися наукові школи з гідростатики і теорії міцності, мосто-і шляхобудування, фізики і металургії, електрохімії і гідравліки, технології волокнистих речовин.

Ваш колектив має високий авторитет у світі, бо плідно співпрацює з провідними ученими 40 держав, бо ваші випускники з честю представляють Україну на всіх континентах планети. Саме тому рішенням ЮНЕСКО 100-річний ювілей Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» внесено до Переліку річниць видатних історичних подій.

Голова Верховної Ради України побажав професорам і викладачам, студентам і аспірантам, усім працівникам університету здоров'я, щастя, творчої наснаги, нових грунтовних знань і наукових здобутків на благо народу України.

Прес-служба Верховної Ради України.

«ПОСТАВЛЮ «ХРЕСТИКА» НА ЦЬОМУ, ПРО НЬОГО БІЛЬШЕ ПО ТЕЛЕВІЗОРУ БАЛАКАЮТЬ»

(Наш кореспондент побував на виборах народного депутата України у ролі офіційного спостерігача одного з кандидатів й ось що побачив).

Минулої неділі, як ми вже повідомляли, вибори народного обранця до парламенту України замість вибулого відбувалися у Бориспільському виборчому окрузі № 97 (окрім власне Бориспільське, округ об'єднує ще й виборців Переяслав-Хмельницького, Згурівського, Яготинського районів). Особливості пристоличних округів загальновідомі, не варто повторюватися. Нагадаю лишень, що у цьому окрузі свого часу з розмахом попрацював керівник відомого «Інтергазу» Ігор Бакай. Саме цей, образно кажучи, один із нафтогазових українських королів, був тут народним депутатом України, потім отримав портфель високого державного чиновника у виконавчій гілці влади, але інтересу до округу не втратив і благословив балотуватися свого наступника у керівному кріслі «Інтергазу» тридцятишестирічного Олександра Абдулліна. Сподіваюсь, мало хто сумнівається, що саме остання обставина і була вирішальною у перемозі представника «Інтергазу» над дев'ятьма іншими претендентами на депутатський мандат, з-поміж яких були такі відомі особистості, як Степан Хмара, юрист Микола Грабар, один з ініціаторів відродження КПУ Юрій Соломатін та інші.

(Закінчення на 7-й стор.).

Парламентська хроніка

Сертифікат на власність: коштує дорого, купується задешево

Вечірнє засідання 15 вересня

Сесія продовжила розгляд законопроектів, пов'язаних з розв'язанням економічних проблем. У режимі повторного першого читання було розглянуто проект закону «Про використання компенсаційних сертифікатів, не отриманих громадянами України» та про внесення змін до Закону «Про Державну програму приватизації на 1998 рік». Його автор Володимир Мосієнко підкреслив, що він і фракція комуністів послідовно виступають «за те, щоб навести порядок у приватизаційних процесах в Україні». Народний депутат детально зупинився на проблемах, які виникли у ході сертифікатної приватизації, у тому числі за компенсаційні сертифікати. Врешті, на його думку, треба вилучити з програми приватизації 119 і 120 статті, в яких визначаються терміни дії приватизаційних сертифікатів.

Однак, як показав виступ голови Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслава Гуренка, цей документ перегукується із законопроектом про погашення не отриманих громадянами до 1 липня 1998 року компенсаційних сертифікатів, рішення за яким Верховна Рада прийняла перед обідньою перервою. А тому пропонований законопроект не набрав необхідної кількості голосів.

Така ж доля і проекту закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», доповідь про який зробив заступник міністра фінансів Андрій Литвин. Цей законопроект стосувався насамперед облігацій державної внутрішньої позики і, на думку доповідача, надає можливість «відрегулювати баланс у покритті бюджетного дефіциту, здешевити вартість залучення зовнішніх джерел на його покриття і відповідно вивільнити частку внутрішніх позичкових ресурсів для інвестицій безпосередньо у виробничий сектор економіки».

Однак дещо іншу думку мав Комітет Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності. Оскільки, як підкреслив його голова Валерій Альошин, «деякі редакційні поправки у законопроекті можуть викликати подвійне, двояке значення». Тому Комітет запропонував Верховній Раді законопроект відхилити, а натомість узяв зобов'язання підготувати власний і до 30 вересня внести його на повторне друге читання.

Потім народні депутати заслухали доповідь голови державного Комітету з питань розвитку підприємництва Олександри Кужель, яка запропонувала законопроект про деякі заходи дерегулювання підприємницької діяльності. Із співдоповідями виступили народні депутати Юрій Єхануров та Станіслав Гуренко. Найбільше запитань викликала стаття 12 законопроекту щодо сертифікації виробів.

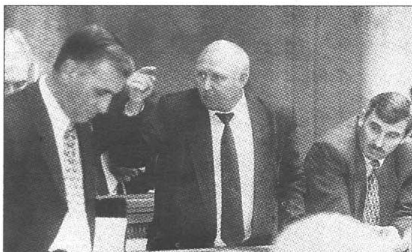
Володимир КОРОЛЮК.

...А міністр фінансів не втрачає оптимізму

(Початок на 1-й стор.).

Народні депутати Віталій Шевченко, Володимир Черняк, Наталя Вітренко, Петро Дорошенко та інші висловлювали слушні, хоча й інколи діаметрально різні, думки щодо пунктів законопроекту, які регламентують правила сертифікації імпортної продукції і захисту вітчизняного виробника. Захисники безперешкодного проходження імпорту в Україну стверджували, що видатки на сертифікацію продукції «вимивають» обігові кошти підприємств, збільшуючи собівартість продукції. Опоненти — що стаття 12 законопроекту, яка фактично унеможливлює сертифікацію імпорту, вписана на догоду іноземному виробникові, який обстоює, як мінімум, безплатну сертифікацію, а як максимум — її скасування. Такої ж думки і голова Держкомітету зі стандартизації, метрології та сертифікації Тетяна Кисельова, яка взяла участь в обговоренні законопроекту разом із головою Держкомітету з питань розвитку підприємництва Олександрою Кужель. Остання запропонувала прийняти законопроект у першому читанні, звільнивши експортерів, які здебільшого є й імпортерами, від процедури сертифікації. Депутати схвалили законопроект у першому читанні без пункту 12.

Сесія підтримала Комітет з питань правової реформи щодо низки призначень і звільнень суддів відповідно до вимог Конституції. А впорядкувавши суддівські штати, запросили на трибуну міністра фінансів Ігоря Мітюкова, аби він поінформував депутатів про стан з погашенням боргів у заробітних платах, грошовому забезпеченні, пенсіях, стипендіях тощо. З'ясувалося, стан, м'яко кажучи, критичний. За останніми даними, заборгованість з заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, які фінансуються із бюджетів усіх рівнів, становить 3,6 млрд. гривень. Основною причиною такого стану із соціальними виплатами з бюджетів усіх рівнів, на думку уряду, є невиконання підприємствами і організаціями своїх зобов'язань перед бюджетами. Адже їхня заборгованість становить 8,2 млрд. гривень, що на 5,9 млрд. гривень, або у 3,6 разу, більше заборгованості на 1 січня цього року.

Не менш критична ситуація і з виплатами пенсій, заборгованість за якими становить 1984 млн. гривень, у тому числі 1087 млн. гривень, які виплачуються Пенсійним фондом за рахунок збору на обов'язкове державне пенсійне страхування. І знову основною причиною заборгованості уряд вважає невиконання підприємствами і організаціями своїх зобов'язань з перерахування внесків до Пенсійного фонду: ця недоїмка вже становить 3,2 млрд. гривень (на 520 млн. гривень більше, від суми заборгованості, яка була на початку року). Із загальної суми боргу з виплати заробітної плати 5,1 млрд. гривень припадає на підприємства і організації позабюджетної сфери. Сума невиплаченої заробітної плати у сфері матеріального виробництва проти минулого року зросла вже на 1 млрд. гривень. І найскладнішим залишається стан справ із погашення боргів на підприємствах Мінагропрому (1,8 млрд. гривень), Мінвуглепрому (1,1 млрд. гривень) та Мінпромполітики (0,9 млрд. гривень). На підприємства цих міністерств припадає 73 відсотки від загального боргу у сфері матеріального виробництва. Міністр фінансів І. Мітюков поінформував депутатів про низку антикризових заходів у зовнішньоторговельній, ціновій, податковій, кредитно-фінансовій сферах, що їх розробив уряд для пом'якшення фінансової кризи зокрема і соціально-економічного стану країни — в цілому. Отже, дав зрозуміти, що не втрачає оптимізму.

Проте подальші виступи народних депутатів засвідчили, що більшість оптимізму міністра фінансів не поділяє. Цілком очевидно: щомісячний дефіцит у 200—300 млн. гривень, який уряд збирається погашати за рахунок фіскального тиску на платників податку, не враховує сум зовнішньої заборгованості за торішніми кредитами уряду. А це сотні мільйонів доларів, які слід відшукати вже зараз, попри фінансову кризу, нестабільність на валютному ринку і те, що державний бюджет за 9 місяців цього року виконано не більш як на 72 відсотки. З огляду на бюджетні труднощі, за словами І. Мітюкова, у розвиток Закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» цього року на індексацію грошових заощаджень громадян уряд виділяв 100 млн. гривень. Проте складне становище з виплатою заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій тощо не дозволило розпочати фінансування і цього мізеру. Уряд лише обіцяє зробити це наприкінці року. За словами І. Мітюкова, на ці цілі виділяється 40 млн. гривень особам, яким станом на 1 січня 1997 року виповнилося 80 років і більше, і 60 млн. гривень — спадкоємцям відповідно до чинного законодавства. Отже, той, кому вже давно за 80 років, має шанс одержати індексацію вкладу у сумі 48 гривень і хвилюватися: держава поклопочеться про поховання після його смерті. Щоправда, знову ж таки за однієї умови: якщо уряд виборсається з фінансової кризи і подолає бюджетні проблеми.

Віктор ТЕРЕН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про відхилення проекту Закону України про внесення змін і доповнень до деяких законів України щодо банкрутства

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внесений Президентом України проект Закону України про внесення змін і доповнень до деяких законів України щодо банкрутства відхилити як такий, що суперечить пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

2. Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України в другому читанні проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про банкрутство» у вересні 1998 року.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 11 вересня 1998 року.
№ 99-XIV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проекти законів України про особливості приватизації майна лікеро-горілчаних підприємств

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внесений Президентом України проект Закону України про особливості приватизації майна лікеро-горілчаних підприємств відхилити як такий, що суперечить пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

2. Проект Закону України про особливості приватизації майна лікеро-горілчаних підприємств, поданий Кабінетом Міністрів України, відхилити.

3. Доручити Спеціальній контрольній комісії Верховної Ради України з питань приватизації проаналізувати дотримання положень Закону України «Про приватизацію державного майна» щодо заборони приватизації підприємств, що виготовляють спирт, вина і лікеро-горілчані вироби, і про результати поінформувати Верховну Раду України через місяць.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 11 вересня 1998 року.
№ 100-XIV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про Фонд захисту громадян-інвесторів на фондовому ринку

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Проект Закону України про Фонд захисту громадян-інвесторів на фондовому ринку, внесений Президентом України відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, відхилити.

2. Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності разом з Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці до 15 жовтня поточного року подати на друге читання проект Закону України про фінансові операції.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
11 вересня 1998 року.
№ 101-XIV.

Через правопорядок — до загального порядку

1. Орієнтир — Конституція

Сьогодні є доволі багато думок і точок зору щодо ролі й місця прокуратури в системі правоохоронних органів держави. Найбільшої уваги, як на мене, заслуговують ті з них, що особливо наголошують на потребі активізації правозахисної ролі прокуратури й відповідного вдосконалення її діяльності. Такого підходу дотримується й Президент України, який на недавньому представленні нового Генерального прокурора України М. Потебенька сказав: «Діяльність прокуратури потребує значного поліпшення... Так, у системі державної влади вона посідає особливе місце і не випадково конституційні норми про прокуратуру виділено в особливу главу». Важливо й те, що дана точка зору повною мірою відповідає основним канонам теорії держави і права, що відносять прокуратуру до державних органів, покликаних слідкувати за тим, щоб фактична поведінка членів суспільства відповідала встановленій правовій моделі. Ці форми включають додаткові засоби правового впливу, якщо поведінка членів суспільства відхиляється від встановлених вимог. У цілому ж прокуратура здійснює самостійний вид державної діяльності і є особливим елементом загальнодержавної правоохоронної системи.

Становище прокуратури в системі державних органів України сьогодні великою мірою визначається змістом конституційних норм, що закріплюють статус президентської влади й статус Генерального прокурора України. Згідно зі ст. 102 Конституції Президент України є главою держави і не належить до центральної виконавчої влади. У тій самій статті Конституції йдеться про те, що він є гарантом дотримання Конституції України, прав і свобод людини й громадянина. Іншими словами, Президент України як глава держави є і гарантом дотримання законності в країні. Тоді закономірно постає запитання: яким чином це здійснюється?

Серед органів державної влади, що забезпечують практичну реалізацію конституційної гарантії дотримання законності в державі, виділяється прокуратура зі своїми наглядовими функціями щодо діяльності управлінської й контролюючої. Порівняльний аналіз норм попередньої й чинної конституцій України дозволяє стверджувати про зміну правового статусу органів прокуратури. Так, згідно з п. 10 ст. 97 попередньої Конституції України призначення Генерального прокурора було віднесено до компетенції Верховної Ради України, а ст. 163, яка конкретизувала статус Генерального прокурора, містила імперативну норму, що закріплювала його підзвітність лише Верховній Раді України. У нормах чинної Конституції істотно змінено порядок призначення Генерального прокурора України. Тепер, відповідно до п. 25 ст. 85 та ст. 122 Конституції, до повноважень Верховної Ради включено в даному зв'язку лише право надання згоди щодо кандидатури Генерального прокурора України, призначуваного Президентом України. Те саме положення дублюється п. 11 ст. 106 чинної Конституції України.

Зміни в статусі органів прокуратури ставлять на порядок денний проблему приведення у відповідність з конституційними нормами порядку затвердження колегії Генеральної прокуратури України. Опоненти на спростування такої позиції посилаються на Закон «Про прокуратуру України», ухвалений у листопаді 1991 року.

Справді, в ст. 14 цього закону сказано: «Персональний склад колегії затверджує Верховна Рада України за поданням Генерального прокурора».

Однак це положення вступає в суперечність з конституційними нормами щодо призначення керівництва відомства, аналіз яких наведено вище. Саме у зв'язку зі зміною порядку призначення Генерального прокурора України у чинній Конституції не знайшло відображення положення ст. 97 п. 10 попередньої Конституції.

Таким чином, ст. 13 Закону «Про прокуратуру України» не підлягає застосуванню, оскільки згідно зі ст. 1 розділу XV Конституції «закони й інші нормативні акти, ухвалені до набрання чинності цією Конституцією, діють у тій частині, що не суперечить Конституції України».

Згідно з чинним Основним Законом України правом затвердження колегії Генеральної прокуратури не наділено ані Верховну Раду України, ані Президента України. Отже, цілком обгрунтованою є точка зору, відповідно до якої формування колегії віднесено до виключної компетенції Генерального прокурора. Такий порядок найбільш раціональний і доцільний, бо за своєю суттю колегія є лише дорадчим органом, їй не притаманні будь-які владні, розпорядчі й виконавчі функції. Це цілком відповідає основному принципу діяльності органів прокуратури — принципу єдиноначальності. У Росії, наприклад, ще 1995 року дійшли такого висновку, що цілком відповідає завданням реформування аналогічного органу.

2. Реформа заради реформи?

Про реформування вітчизняної прокуратури, яке розпочалося у 1993—1994 рр. і тривало до червня 1998 р., навряд чи можна сказати, що воно включало завжди продумані заходи. Істотний недолік здійснюваних реформ полягав у тому, що в їх основі був відсутній основний принцип, який характеризує діяльність наглядового відомства, — посилення його правозахисної ролі в державі й суспільстві. Саме від цього страждала внутрішня організаційна система прокуратури, що призвело у підсумку до структурної плутанини, кадрової чехарди, відсутності системного підходу до здійснення власне наглядової діяльності.

Реформування за відсутності бачення кінцевого результату більше нагадувало холостий пробіг, коли «рух — усе, а мета — ніщо».

Інакше як пояснити, наприклад, кадрові рішення, спрямовані на скорочення чисельності управлінського апарату, які фактично призвели до його зростання? Парадокс?! Але цифри промовляють самі за себе. Якщо 1986 р. апарат Прокуратури Української РСР налічував 2 управління і 16 відділів, то вже 1993 р. апарат Генеральної прокуратури України містив у собі 7 управлінь і 26 відділів. Відповідно й чисельність оперативних і технічних працівників у порівнянні періоди зросла у 2,2 раза. У подальшому, до липня 1998 р., така тенденція зростання чисельності центрального апарату була збережена. На початок 1998 р. він налічував 16 управлінь і 30 відділів. При цьому чисельність оперативних працівників становила понад 700 осіб (проти 200 осіб у 1986 р.). Слід зазначити, що центральний апарат Генеральної прокуратури колишнього СРСР налічував лише 7 управлінь і 9 відділів.

Таке зростання чисельності центрального апарату, в свою чергу, викликало складності в розподілі обов'язків у вищій ланці його управління — між заступниками Генерального прокурора України. Неминуча в ситуації, що склалася, помилка торкнулася передусім організації слідчої роботи, зокрема справ про злочини, скоєні організованими злочинними угрупованнями.

Так, створені 1994 року на виконання Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» управління нагляду за дотриманням законів спеціальними підрозділами боротьби з організованою злочинністю та його відділи в прокуратурах областей включали в себе слідчі частини, які безпосередньо займалися розслідуванням справ зазначеної категорії. При цьому за рахунок повсякденного оперативного супроводження слідства ефективність роботи з боротьби із організованою злочинністю та бандформуваннями значно підвищилася. Наприклад, у Донецькій області 1995 року згаданим відділом до суду було передано 7 справ щодо організованих злочинних угруповань: 1996 року — 19, 1997-го — 30. Практично всі справи, що їх розслідувала слідча частина відділу нагляду за дотриманням законів спеціальними підрозділами для боротьби з організованою злочинністю, було порушено за матеріалами реалізації оперативно-розшукових справ УБОЗ УМВС і відділу боротьби з корупцією та організованою злочинністю УСБУ області. Така система сприяла організації систем обліку, контролю і нагляду за провадженням і реалізацією оперативно-розшукових справ, розслідуванням кримінальних справ.

Однак 1997 року без наведення якихось хоч трохи переконливих аргументів слідчі частини вищезгаданих відділів було ліквідовано, що одразу позначилося на показниках роботи. Передання справ і матеріалів з наглядового підрозділу до слідчих призвела до неоперативності, неузгодженості у прийнятті рішень, і головне — до відсутності відповідальності, бо на одній ділянці діяльності з'явилися двоє рівних за посадою керівників.

Не можна не зупинитися й на питаннях роботи організаційно-контрольного управління Генеральної прокуратури України, покликаного спільно з іншими підрозділами проводити аналітичну і методичну роботу, спрямовану на вдосконалення діяльності наглядового відомства. Саме тому роль указаного підрозділу у всі часи була велика. А до чого її зведено у період реформування? Дійсна допомога підпорядкованим органам істотно знизилася. 1997 року до прокуратур областей надійшло лише 3 галузевих накази, а протягом 7 місяців 1998 р. — жодного. Значно знизився обсяг узагальнення прокурорської практики: листів-орієнтувань, листів про позитивний досвід, методичних вказівок. І, навпаки, як сніговий ком, збільшився обсяг дрібних завдань.

Наслідком такої організації діяльності стала й поява на світ у квітні 1998 р. спільної настанови Генеральної прокуратури і МВС України, в якій пропоновано проводити спільні з обласними управліннями МВС перевірки обліково-реєстраційної дисципліни і про їх результати інформувати ці два відомства спільною доповідною запискою. Така вказівка не могла не викликати, м'яко кажучи, здивування серед працівників прокуратури на місцях, бо прокурорів було поставлено в рамки контрольованого підрозділу системи МВС. Практично прокурора зобов'язали звітувати перед міністром внутрішніх справ про виконану роботу з наведення порядку в його відомстві.

3. У кого є майбутнє?..

Поклавши руку на серце, можна сказати, що чогось іншого годі було й сподіватися, бо на відповідальні посади Генеральної прокуратури потрапили люди, котрі не мають достатнього досвіду роботи, належної кваліфікації. Прокурорські працівники на місцях, які бачили це, попереджали про неприпустимість такого підходу. Виступи, дискусії, листи з цього приводу, зокрема й автора цієї статті, залишалися без реагування. Саме на місцях дедалі частіше висловлювалися про те, що на посаду Генерального прокурора України має прийти вольова людина, котра пройшла всі ступені прокурорської діяльності, має великий досвід роботи і — що не менш важливо — життєву мудрість, вельми необхідну для керівника такого відомства і такого рангу.

Очевидно, що Президент України, запропонувавши кандидатуру М. Потебенька на посаду Генерального прокурора, керувався саме цим. І вже з перших днів після схвалення Верховною Радою його кандидатури М. Потебенько пішов на не популярний, але важливий крок — скорочення чисельності центрального апарату не на словах, а на ділі.

Перед прокурорськими працівниками було поставлено конкретні завдання з посилення правозахисної ролі, визначено пріоритетні напрями, що стосувалися передусім удосконалення форм і методів нагляду за дотриманням законів у кредитно-фінансовій та банківській системах, у сфері енергозабезпечення, господарській сфері, включаючи зовнішньоекономічну діяльність; вивчення причин і припинення порушень чинного законодавства під час виплати заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат і притягнення винуватців до відповідальності; вжиття законних заходів до реального відшкодування збитків державі та громадянам, завданих правопорушеннями. Особливе місце відведено наглядові за діяльністю контролюючих органів.

Загалом зміну керівництва в Генеральній прокуратурі України та здійснювані заходи на місцях зустріли схвально. Наведення порядку у прокуратурі знаходить неабияку підтримку. Однак дехто замість активної позиції займав вичікувальну, спостерігача «з-за рогу»: мовляв, подивимося, що з того вийде. Тому хотілося б побажати Генеральному прокуророві України об'єднати навколо себе однодумців, які не за посадою, а з переконання підтримуватимуть застосовувані ним заходи. Адже багато хто саме з приходом М. Потебенька пов'язує сподівання на відродження прокуратури як органу, покликаного стежити за дотриманням правового порядку в країні. Лише через правопорядок можна прийти до загального порядку в державі у всіх сферах діяльності — до того, чого всі ми так потребуємо. Ще древні казали, що не має майбутнього та держава, в якій не дотримують законів.

Геннадій ВАСИЛЬЄВ,
народний депутат України, заслужений юрист України, кандидат юридичних наук.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Якщо не опублікуєш — дуже пожалкуєш !

Останнім часом дедалі більше керівників підприємств, що мають намір випускати акції, звертаються до редакції із запитаннями: чи підлягає інформація про випуск акцій обов'язковому опублікуванню в газеті «Цінні папери України» та у яких органах преси вона може бути опублікована?

Відповідь на ці запитання міститься в ст. 23 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», згідно з якою інформація про випуск акцій, облігацій підприємств, що пропонуються для відкритого продажу, крім реєстрації, підлягає обов'язковому опублікуванню в органах преси Верховної Ради України та Кабінету міністрів України і офіційному виданні фондової біржі. Отже, перелік є досить вичерпним.

Газета «Цінні папери України» є офіційним виданням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку і тому не може мати ніякого відношення до перелічених вище видань. Яке ж правове значення має публікація інформації про випуск акцій в цьому виданні? Про це ми запитали в редакції газети «Цінні папери України», де нам пояснили, що розміщення оголошення про реєстрацію випуску акцій в цій газеті звільняє від обов'язкового опублікування в будь-якому іншому виданні. На нашу думку, це не відповідає положенню згаданої вище статті.

З цього випливає, що випуск акцій, інформація про який була надрукована в газеті «Цінні папери України» за весь час її існування, за умови, що крім цього її не опубліковано згідно з вимогами ст. 23 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», здійснено з порушенням законодавства. По-перше, це унеможливлює початок передплати на ці цінні папери та їх розміщення. По-друге, наслідком такого порушення можуть бути попередження, зупинення розміщення (продажу) та обігу цінних паперів, дії спеціальних дозволів (ліцензій), їх анулювання та інші передбачені законодавством України санкції.

Парадоксальність ситуації полягає в тому, що вчинення цих дій належить до компетенції самого засновника «Цінних паперів України» — Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Юридичний відділ.

У номер

● *Київ*

Зміни курсу не буде

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк мав зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Македонія в Україні Владо Блажевським. Співрозмовники обговорили рівень відносин України і Македонії, перспективи торговельно-економічного співробітництва. Владо Блажевський ознайомив Адама Мартинюка з внутрішньою ситуацією в Македонії напередодні парламентських виборів. Він також висловив побажання, щоб Верховна Рада прискорила ратифікацію україно-македонських угод. Адам Мартинюк повідомив, що три угоди з чотирьох уже ратифіковано, а до візиту Президента України в Македонію, який плановано на 28 жовтня, обіцяв сприяти ратифікації решти.

● *Тирана*

Вирішили здатися

Майже 300 озброєних прибічників правої опозиції, що забарикадувалися в будинку штаб-квартири Демократичної партії Албанії (ДПА), виконали умови урядового ультиматуму: вони складають автомати й кулемети перед урядовими силами. Це, за повідомленнями з Тирани, підтверджують очевидці. Раніше за наказом свого лідера, екс-президента Албанії Салі Беріші, опозиціонери передали урядовим військам та силам МВС Албанії, що оточили штаб-квартиру ДПА, два захоплених ними танки.

● *Вашингтон*

Завтра війна?

США засуджують убивство дев'ятьох іранських дипломатів в Афганістані бойовиками руху «Талібан», однак закликають сторони до стриманості. Офіційний представник держдепартаменту США Джеймс Рубін переконаний, що «розв'язання цієї вкрай напруженої конфліктної ситуації не лежить у воєнній площині». Він висловив стурбованість концентрацією військових сил та важкої техніки на кордоні Ірану та Афганістану.

● *Брюссель*

Чутка йде по всьому світу

У найближчі три—п'ять тижнів можна очікувати рішучих дій НАТО в Косові. Високопоставлений представник США в Брюсселі повідомив, що приводом може стати перехід югославськими військами албанського чи македонського кордону. Не виключене й «виникнення в регіоні неконтрольованої ситуації, що загрожує міжнародній безпеці».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Бухарест: гра у «захист нацменшини». Київ: час звернутися до Ради Європи

В УКРАЇНО-РУМУНСЬКИХ відносинах — скандал. Якби він стався з півтора року тому, то навряд чи це було б неприродним: тоді відбувалися бурхливі дискусії довкола змісту базового політичного договору. Але після підписання його у червні 1997-го настала тривала тиша. І ось — нова проблема.

Власне, проблеми як такої немає, але політичне і навіть дипломатичне напруження — є. Минулого тижня українське МЗС оприлюднило заяву, де висловило занепокоєння деякими висловлюваннями румунських офіційних осіб. Вони через тамтешню пресу звинуватили Київ у порушенні положень Договору про відносини добросусідства та співробітництва. А саме: у Бухаресті Україні інкримінують, що вона чинить усілякі перепони викладанню румунської мови у деяких школах Одеської області, а то й закриває румунські навчальні заклади. МЗС України назвало ці твердження «абсолютно необгрунтованими» і порадило румунській стороні не робити "гарячих" заяв за неперевіреними фактами.

Справді, причин для такої відповіді Києва більше, ніж досить. «Україна оголошує війну румунській мові», «Румунська мова заборонена у школах на півдні України» — заголовки на кшталт таких були популярними у румунських газетах. Не бракувало і відповідних виступів та коментарів поважних осіб: міністра закордонних справ Андрея Плешу, його першого заступника Резвана Унгуряну, міністра юстиції Валеріу Стойка, голів комісій з питань зовнішньої політики обох палат румунського парламенту Гіоргі Пресікару та Віктора Боштінару (а також, до речі, наших співвітчизників із товариства «Дунай і море» та асоціації «Міхай Емінеску», представників професури Чернівецького університету). Г. Пресікару, зокрема, в інтерв'ю Бі-бі-сі заявив: «Я представляю партію, яка голосувала проти підписання і ратифікації базового політичного договору між Україною та Румунією: ми ніби знали, що тут не забезпечено всі гарантії. Заходи, які застосовує сьогодні Україна, підкреслюють ту стурбованість, яку ми висловлювали тоді». «Ми дуже чутливі до цього і з задоволенням сприйняли б жест-виправлення Києва через ситуацію з румунською меншиною в Україні», — наголосив держсекретар МЗС Р. Унгуряну. Винятком з цього широко тиражованого потоку звинувачень стала лише заява сенатора Д. Фрундо, представника Демократичного союзу угорців Румунії. Він з посиланням на народного депутата Івана Попеску (який якраз і репрезентує у Верховній Раді румунську національну меншину) зазначив, що насправді ситуація в Україні зовсім не така, як її зображає преса у Бухаресті.

Але тамтешні борці з «нападами на румунську мову» пропонують «тиснути на українські органи влади». У який спосіб? Є, на їхню думку, кілька варіантів. Перший, на якому наголосив В. Боштінару, розпочати діалог між румунським парламентом та Верховною Радою, а конкретніше — організувати поїздку делегації румунських парламентаріїв в Україну. І другий — звернутися до Ради Європи з проханням провести ревізію щодо нібито порушень Україною прав румунської національної меншини.

Що ж, плани румунських політиків щодо звернення до Ради Європи не можна не вітати. Очевидно, Києву слід негайно підтримати цю ініціативу, тим паче, що наступного понеділка у Страсбурзі розпочнеться чергова сесія Парламентської Асамблеї. У ній візьмуть участь і українська, і румунська делегації, отож можна здійснити конкретні кроки. Але питання слід поставити ширше: хай експерти Ради Європи перевірять становище і румунської нацменшини в Україні, і української — у Румунії. Можна передбачити: висновки будуть настільки однозначними, що більше ніхто в Бухаресті не наважиться на цій темі спекулювати. А факти такі.

В Україні мешкає близько 135 тисяч румунів. Для них створено понад п'ятдесят дитячих садків з рідною мовою навчання, близько сотні шкіл, педагогів для яких готують університети та педучилища в Чернівцях та Ужгороді. Також румунська нацменшина має близько 500 художніх колективів, майже вісімдесят будинків культури та з сотню бібліотек. За рахунок бюджетних коштів Україна видає низку румунських газет (серед них «Конкордія», що є додатком до «Голосу України»), а також підручники для румунських шкіл. Телебачення та радіо в областях, де проживає румунське населення, регулярно транслює для нього передачі.

Водночас у Румунії, за офіційними даними, мешкають близько 67 тисяч українців, а за даними Спілки українців Румунії — 200 тисяч. Вони не мають жодної (!) української школи, працює лише один ліцей та з десяток дитячих садків. Українських художніх колективів там — двадцять, а будинків культури — кілька. Під загрозою закриття єдина державна україномовна газета «Вільне слово». Зрозуміло, що, оскільки немає шкіл, то й українські підручники там не видають, телепередачі також не транслюють. Одне слово, становище українців у Румунії інакше, як жалюгідним, не назвеш. І навіть якщо румунська сторона передумає звертатися до Ради Європи, то українській зробити це просто необхідно: загроза втрати самобутності або й власне асиміляція для румунських українців надто очевидні, а численні спроби Києва поліпшити ситуацію дипломатичними чи політичними переговорами відчутних результатів не дають. Наприклад, румунська сторона, як зазначає МЗС України, досі не сформувала своєї частини міжурядової комісії з питань забезпечення прав національних меншин.

До речі, якщо і був привід для скандалу, то саме в України. За майже рік, який минув після початку переговорів з розподілу континентального шельфу в районі острова Зміїний, справу з місця практично не зрушено. Ще в січні у Києві відбувся перший і... останній раунд переговорів. Проведення наступного залежить від румунів, а вони, як видно, не поспішають. Поки що підтверджується популярне рік тому песимістичне припущення: Бухарест "тягтиме" справу до міжнародного суду...

***Анатолій* МАРЦИНОВСЬКИЙ.**

Про яку мову мовиться, панове?

З приводу інсинуацій щодо «утиску прав румунської нацменшини» на Одещині

В УПРАВЛІННІ освіти Одеської облдержадміністрації у ці дні ламають голову не лише над тим, як найліпше підготувати школи до наступної зими, а й над «проблемою», про наявність якої й не підозрювали. Йдеться про політико-пропагандистську кампанію румунської мови. От її суть: у деяких школах Одещини буцімто заборонено румунську мову й латинську абетку. Отож Україна порушує ті положення україно-румунського політичного договору, що стосуються захисту нацменшин. Відгомін інсинуацій докотився й до Одеси та регіону, де «творяться» всі оті «утиски».

— Ось переді мною офіційні дані останнього перепису населення області, — говорить начальник управління Анатолій Коваленко. — Так от, про свою належність до національності «румун» заявили тільки близько 700 мешканців регіону, які, до того ж, проживають некомпактно. З огляду на це шкіл з румунською мовою навчання на території області просто не існувало і не існує, ця мова не вивчалася ані як предмет, ані факультативно. Та й звернень громадян румунської національності до органів і закладів освіти щодо вивчення ними рідної мови не було. То як, питається, можна утискувати те, чого немає? Інша річ, що, за тим-таки переписом, в області мешкає 144,5 тисячі громадян молдовської національності — от для них спеціальну освітню мережу створено.

Докладніше з цим мене ознайомив заступник начальника управління Дмитро Богданов. Із самого початку він наголосив: на підставі положень Конституції України та законів «Про мову» і «Про освіту» право вибору мови навчання та вивчення рідної мови як предмета залишається за батьками й учнями. Виходячи з цього, в області й складено мережу шкіл для громадян України молдовської національності. І останнім часом ця мережа шкіл не лише не скорочується, а й розширюється: якщо в 1991-92 навчальному році в області існувало 17 шкіл з молдовською мовою навчання і в них навчалися 6111 учнів, то в 1997-98 році таких шкіл було вже 18 з 7093 учнями. Окрім того, у шести школах 1638 учнів вивчають молдовську мову як предмет, а ще в деяких школах 469 учнів — факультативно. Офіційної зміни статусу вищезазначених шкіл протягом 1991-1998 навчальних років не відбувалося.

— От якби в котромусь із сіл, де є школи з молдовською мовою навчання, — розмірковує Дмитро Степанович, — громада порушила питання про перехід на румунську мову викладання, то, безперечно, його можна було б розглянути і, внісши зміни до шкільного статуту, запровадити нововведення. Для цього у нас є всі можливості.

І справді, оскільки молдовська та румунська мови дуже схожі, то особливих проблем не виникло б. Ізмаїльський педінститут та Білгород-Дністровське педучилище готують непоганих фахівців. Налагоджено переклад підручників з української мови, їх випуск. Відповідно до угод, випускників шкіл області щороку направляють до вищих навчальних закладів Румунії: сьогодні там навчаються 117 осіб, з них 28 — за педагогічним фахом. Провадиться підготовка фахівців — вихідців з Одещини — і в Республіці Молдова. Безпідставними є твердження, що в Одеській області вдаються до заборони латинської абетки: із 1991 року в школах з молдовською мовою навчання використовується саме латиниця, нею ж видаються підручники.

Отож проблему висмоктано з пальця. Як і поширене в Румунії твердження, ніби більшість населення Буджаку (історичної області між гирлами Дунаю та Дністра) — румуни за національністю. Вище ми вже називали справжню кількість румунів в області (700 осіб), але якщо дехто в Бухаресті і волів додати до неї і молдован, то її більшість тамтешнього населення складатимуть таки українці.

***Георгій* ВОРОТНЮК.**

Одеса.

За гріхи слід розппачуватися

Ажіотаж, викликаний публікацією доповіді спецпрокурора Кеннета Старра з докладним до непристойності описом побачень глави адміністрації з колишньою стажеркою Білого дому Монікою Левінською, вже трохи згас. Це, однак, не означає, що хмари над головою президента США розігнано.

Відгомоном далекого грому пролунав на цьому тижні заклик сенатора-республіканця з Аляски Френка Мурковського примусити Клінтона компенсувати державній казні кошти, витрачені бригадою Старра у зв'язку з розслідуванням «справи Левінської». Ця сума, за найневибагливішими підрахунками, — майже 4,4 млн. доларів. У проекті резолюції, поданому аляскинським законодавцем, повідомляє ІТАР-ТАКС, ідеться: витрати стали наслідком «публічного ошукання й відстрочування» з боку Клінтона і тому їх тягар «слід покласти на президента, а не на платників податків».

Галич між минулим і майбутнім

(Початок на 1-й стор.).

Сто літ розкопок

Для археологів галицька земля — благодать. Хіба порівняєш із забудованим Києвом чи Черніговом? Тому прокопану будівельниками без погодження із археологами траншею Юрій Лукомський, науковець Інституту українознавства НАН України, сприйняв як рану на власному серці. Адже траншею викопано поряд із згаданою в Галицько-Волинському літописі «Галичиною могилою». Літопис не пояснює цієї назви. Дослідники припускають, що йдеться про прадавнього воїна Галицю. До такої гіпотези схиляють сучасні знахідки. Галицька археологічна експедиція під керівництвом доктора історичних наук, члена-кореспондента НАН України Володимира Барана виявила рештки човна, бойову сокиру, ніж. Чи не засновник Галича похований тут? Інші вважають, що Галич — від німецького слова «галь» (сіль), адже там було соляне джерело. Та коли підсумувати «сіль» усіх досліджень, переконаємося: пращури будували державу на віки. Володимир Баран та його молодий колега Юрій Лукомський, яких я зустріла на Крилоській горі, де тривають розкопки, запропонували екскурс у минуле. Вперше Галич згадано в «Історії угрів»: 898 року угорський вождь Альмус гостював у галицького князя. А передісторія — куди давніша. В околицях Галича відкриті поселення високорозвиненої трипільської культури (IV— перша половина III тисячоліття до н. е.). Значущим для усієї Європи було відкриття і дослідження пам'яток склавінів — предків українців. Тут ще у VI — VII ст. н. е. виникло одне з перших напівдержавних східнослов'янських об'єднань.

1936 року видатний археолог Я. Пастернак відкрив тут фундамент Успенського храму — другого за величиною після Софії Київської! 1992 року розпочалися повторні розкопки. У Юрія Лукомського є цікаві гіпотези, а нові дослідження ляжуть в основу концепції реставраційних робіт.

Кілька поколінь археологів шукають сліди княжих резиденцій Володаревичів та Романовичів, які управляли галицько-волинськими землями у XII—XIII ст. І лише 1995 року галицька археологічна експедиція ступила на поріг нових відкриттів — поблизу Успенського собору відкрито місце княжої чи боярської садиби тих часів.

Сенсацією було віднайдення останків князя Ярослава Осмомисла (1152 — 1187 рр.). У ті роки Галич був великим торгово-політичним осередком південно-західної Русі. За князя Романа Мстиславовича цей край дружив з Новгородом, Візантією. Що й казати про Романового сина — Данила Галицького! Його вплив поширювався на Київ, він навіть княжив там...

А що скаже князь?

Коли розпочалася підготовка до ювілею Галича і були ухвалені відповідні урядові рішення, місцева влада взяла на себе подвійну ношу. Чи не найбільш занедбаний райцентр області здобув шанс на відродження й невпізнанно змінився. Центральну площу імені Данила Галицького прикрасить бронзова фігура видатного князя. Увесь комплекс робіт у національному заповіднику зорієнтовано на відтворення давнього Галича в його історичній та архітектурній величі. А ще вийшов друком розкішний фотоальбом відомого фотохудожника, лауреата Шевченківської премії Василя Пилип'юка. Видано також шість томів історичної прози Романа Федоріва, монографію Михайла Фіголя «Мистецтво стародавнього Галича». А один історик приніс голові райдержадміністрації рукопис дослідження «Галицька смута». Василь Крук сприйняв рукопис без ентузіазму. Мовляв, досить з нас тієї смути! А згодом зацікавився:

— Я почав читати і побачив — є якась генеза смут. У долі кожного князя стільки «насмучено»! Можливо, за їхні гріхи ми 700 років бідували. Цього літа над Галичем пронісся смерч. За 10 хвилин зірвав дві тисячі дахів. Це якась пересторога нам...

А готуватися до свята було нелегко. Хоч як дивно, але ми відчули політичний опір — і тут, і в Києві. Мовляв, не було такої держави і такої столиці!..

Смута зачепила і самого Василя Крука. «Бояри» не простили йому перевищення повноважень, а саме: голова райдержадміністрації (нині він уже працює в облдміністрації) посмів написати гімн Галича, та ще й став співавтором його герба. Відомий композитор Остап Гавриш написав музику, а виконає гімн на святі Василь Зінкевич. З цього приводу Степан Пушик у «Тижневику Галичини» висловився недвозначно: «... виконувати Крукове гімнописання — це зганьбити не тільки Галич, не тільки всіх нас, але й Україну. Чи не тому кара Божа ... ураганом впала на Галич, що Василь Крук зробився маленьким диктатором? Я не знаю, чому мене й Романа Федоріва без жодного повідомлення виведено зі складу ювілейного комітету... Як-не-як, але я — галичанин, з трибуни Верховної Ради перший звернувся до Президента, уряду, всього народу з пропозицією відзначити цю дату, написав роман «Галицька брама» та інші твори... Я в поезії дещо розумію, і треба було хоч би показати текст комусь з нас, поетів, перш ніж таке пускати на люди...»

Потому була відповідна прес-конференція, збір підписів, звернення до голови оргкомітету В. Пустовойтенка. Одне слово, типовий сценарій у жанрі смути. Вражений таким поворотом подій, композитор Остап Гавриш розповів мені ось що:

— Коли я працюю, то аж до сліз, бо це — моє життя. Я відчув цей гімн ще три роки тому. Особисто говорив Степану Пушику: «Напишіть текст, ви ж — галичанин!». А він мені: «Я тобі дав книжки, там шукай!». Ніхто з літераторів не написав текст, а коли ми з Василем Круком створили гімн, вони заметушилися: де конкурс?

І справді, хіба оргзаходи дають натхнення музі? Напередодні великої дати негоже порпатися в чварах. Сучасні посадники приходять і відходять, а князь Данило залишиться в Галичі назавжди. Озирне велелюдний натовп, що збереться довкола бронзового постаменту, й мовить грізно до бояр, дружини, челяді:

— Досить вам! Будуймо державу! Єднай нащадків, Боже, мудрих і великих...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Івано-Франківська область.
Фото Василя ПИЛИП'ЮКА.

Сіль, дорожча від золота

КОЛИ ДЕСЬ тридцять років тому мій колега опублікував в одній з центральних газет розповідь про цю лікарню, в редакцію з усіх кінців тодішнього Союзу посипалися листи-прохання допомогти придбати туди путівку. Оскільки зробити це було неможливо, редакція відправила ці листи авторові публікації. Мовляв, сам кашу заварив...
Що ж так зацікавило людей?

Унікальність цієї лікарні, аналогів якій не було й немає тепер. Ідеться про алергологічну лікувальну установу в селі Солотвині Тячівського району, що на Закарпатті. Вона, мабуть, найунікальніша ще й тому, що пацієнт має тут аж два ліжка: одне на поверхні, друге — у підземному відділенні, на глибині 300 метрів, у товщі соляних пластів. Без перебільшення, саме вони, ці пласти, дають людині друге дихання. Без застосування медикаментів. Тому й назвали цей метод лікування спелеотерапією. В його основі використання мікроклімату соляних шахт і карстових печер. І саме тут, у Солотвині, в 1968 році започатковано спелеотерапію відкриттям на руднику № 8 обласної алергологічної лікарні. Коли ж медична статистика засвідчила високий терапевтичний ефект цього методу лікування, 1976 року тут відкрили лікарню республіканського значення на 260 місць, у тому числі 90 призначалося для дітей віком від семи років.

Солотвинська алергологічна лікарня — спеціалізований заклад, де ведуть комплексну діагностику й лікування хворих на бронхіальну астму, інші неспецифічні хвороби органів дихання. Тут три терапевтичні відділення для дорослих, одне — дитяче, палати інтенсивної терапії та реанімації, кабінети —рентгенівський, алергологічний, функціональної діагностики, зал лікувальної терапії. Використовуються інші нетрадиційні методи.

Коли із завідувачем підземного відділення Степаном Бачкаєм ми спустилися в підземку й ступили кілька кроків по соляній долівці, я провів рукою по стіні, що вигравала кристалами, і мовив напівпошепки: «Таке хіба що в казках буває». Але ж і казкові підземні царства нездатні обдарувати найдорожчим скарбом — здоров'ям!

Спелеотерапевтичне відділення обладнано на діючій шахті № 9 солерудника, у товщі соляного пласта. Це складна інженерно-будівельна споруда, в яку входить комплекс гірських виробок для розміщення палат хворих на бронхіальну астму, допоміжні виробки, які слугують вентиляційними каналами та виконують інші функції. Підземна галерея має ширину 12, висоту 6 та довжину 600 метрів. А є ще ж дві бокові та три поперечні галереї по 100 метрів. По боках галерей — 40 палат на три, шість та вісім ліжкомісць. Окрім лікувально-діагностичних кабінетів та експрес-лабораторії, є тут кімнати відпочинку, бібліотека й навіть конференц-зал. Любовно, з великим художнім смаком оформлена каплиця.

Усе продумано до деталей. Складна вентиляційна система не лише забезпечує клініку необхідною кількістю повітря та потрібну швидкість його руху, а й сприяє регенерації мікроклімату, зменшенню мікробної флори. У цьому підземному царстві мікроклімат стерильний, а температура стабільна — 23 градуси тепла протягом усього року. Важливий фактор лікування — високодисперсний аерозоль кам'яної солі. Що ж до мікробів, то їх у десять разів менше, ніж у найстерильніших операційних. Хворих захищено й від різноманітних алергенів, шкідливих викидів зовнішнього середовища. Нульовий радіаційний фон та відсутність впливу електромагнітних полів. Уся ж «сіль» лікування — у повітрі соляної печери, яке вдихає хворий. Воно зцілює діє на слизисту дихальних шляхів. Курс лікування складається із 20—24 сеансів спелеотерапії (п'яти- й одинадцятигодинних), а призначають їх суто індивідуально, з урахуванням особливостей, фази і ступеня тяжкості захворювання.

В алерголікарні приймають хворих бронхіальною астмою легкого й середнього ступеня тяжкості, передастмою, хронічним бронхітом. Період перебування в спелеостаціонарі — це й активний відпочинок: ігри, дихальна гімнастика... Однак в'язати або вишивати тут заборонено, оскільки нитки й полотно виділяють пилинки, що забруднюють стерильне середовище. Про куріння й мови бути не може. Зате процес лікування включає й фітотерапію, інгаляції препаратами рослинного походження, електролікування, магніто-, голкорефлексотерапію, електроакупунктуру, лазеротерапію, вібромасаж. Завдяки цьому ефективність лікування дорослих хворих — 80—90 відсотків, дітей — майже на всі сто відсотків. Ось чому кількість тих, хто прагнув відновити нормальну функцію дихальних органів, на зорі становлення лікарні перевищувала її можливості в десятки разів. Професор медицини, метр вітчизняної спелеотерапії Михайло Торохтін назвав цікаві цифри: лікування потребувало тоді близько 25 мільйонів людей. За його ж словами, десяти процентам наших співвітчизників сьогодні потрібен курс зцілення саме в Солотвинській лікарні.

Нещодавно Солотвино відвідали учасники VII конгресу Світової федерації українських лікарських товариств, який проходив в Ужгороді. Враження їх важко передати. Свого часу в цьому підземному царстві побували й космонавти, які теж залишили свої відгуки. Що ж до десятків тисяч пацієнтів, котрі відчули благотворний вплив глибинного тепла землі й повернулися звідти без недугів, то для них цілюще повітря соляних печер і щирість людей, котрі лікують теплом та увагою, і справді дорожча від золота. Очолюваний головним лікарем, кандидатом медичних наук Ярославом Чонкою унікальний лікувальний заклад демонструє це на практиці. Щодня, щогодини.

Іван МІЗУН.
Закарпатська область.

На знімках: головний лікар Ярослав Чонка; дитяче відділення в соляній шахті.

У номер

● Київ

Наука: або в пікет, або в піке

(Початок на 1-й стор.).

Удатися до пікетування вчених змусила і постанова Кабміну про скорочення штату академії на 2715 осіб. До слова, за останні сім років фінансування науки скоротилося більш як у 17 разів. І якщо 1991 року витрати на науку становили 3,1% від ВВП, то нинішнього заплановано лише 0,538% від ВВП. Тож зрозуміло, що, фінансуючи науку за залишковим принципом, кидаючи їй, мов жебрачці, копійки, ми втрачаємо не тільки талановитих людей, а й престиж країни.

Пригадується, в недавньому привітанні на адресу Л. Кучми з нагоди його 60-річчя президент НАН України Борис Патон дякував ювілярові за розуміння проблем, що стосуються забезпечення життєдіяльності НАН, зокрема її фінансування, поповнення молодими фахівцями тощо. Зрозуміло, науковці — люди делікатні, і раді навіть тим крихтам, що іноді перепадають. Але і їм, рано чи пізно, уривається терпець.

● Чернігів

Викуплено завод-банкрут

Чотири американські бізнесмени на чолі з президентом компанії «Арінвест» Джоном Свіком викупили 52,8 відсотка акцій ВАТ «Ніжинський механічний завод». Працівники, які втомилися жити без роботи і зарплат, сподіваються, що новий власник поверне до життя підприємство-банкрут. На заводі планується випуск на експорт печей для хлібопекарень.

● Одеса

Річкова пристань, на давньоруській — рені

Ще за часів Київської Русі тут була річкова пристань, на давньоруській — рені. Так ця назва й закріпилася за містом. Нині йому виповнилося 450. Це сучасне місто-порт, що, приймаючи судна з багатьох країн Європи, відіграє неабияку роль у вантажоперевезеннях по Дунаю. Хоча головне підприємство Рені переживає сьогодні не кращі часи — вантажопотоки з різних причин скоротилися, та портовики докладають усіх зусиль, щоб подолати перепони і найближчим часом вийти на проектну потужність. З оптимізмом ренійці відзначили 450-річчя міста масовими гуляннями, концертними й спортивними змаганнями, подорожами на катерах по Дунаю.

Переможними реаліями не нагодуєш...

Оскільки в структурі грошових витрат кожної сім'ї найбільша частка припадає на продукти харчування (у запоріжців — понад 43 відсотки), то про підвищення життєвого рівня населення говорити не доводиться. За даними обласного управління статистики, роздрібний товарообіг (разом із громадським харчуванням) у першому півріччі знову зменшився. Значною мірою й через зростання цін на м'ясо та птицю, картоплю, овочі, цукор, ковбасні вироби та копченості, молоко, крупи, хліб...

Головні причини дороженечі продуктів харчування — стан сільськогосподарського виробництва та занедбаність переробної промисловості. Президент України під час останньої зустрічі із запоріжцями ремствував: «Соромно навіть казати: надій молока на одну корову за 1997 рік — 1087 літрів. Коза більше дає! А рівень переробки тваринницької продукції нижче 30 процентів! Куди це годиться!? Ми можемо довести до того, що на прилавках магазинів не буде вітчизняної продукції!»

Якщо рентабельність виробництва літра молока становить мінус 62 відсотки, то невдовзі докотимося до цього. Так вважає і голова Запорізької облдержадміністрації Володимир Куратченко. Між іншим, кандидат економічних наук. Після його призначення губернатором нова команда облдержадміністрації вирішила добряче вивчити структуру витрат на заготівельних і переробних підприємствах і знайти можливості для зниження собівартості переробки сільськогосподарської продукції. Досі таких конкретних зобов'язань тут ніхто не брав. Мало того, за три місяці на споживчому ринку ніби з'явився господар. Хоч на початку серпня в обласному центрі можна було знайти молоко з Дніпропетровської, Харківської, Донецької, Херсонської областей і тільки де-не-де з міста Пологи Запорізької області. І це за наявності в області 19 молокопереробних заводів, два з яких розташовані в обласному центрі: один лежить «на лопатках», другий ледь дихає.

Коли в червні на території взуттєвого об'єднання в Запоріжжі відкрили холодильний термінал для виробництва молочної продукції спільним українсько-естонським підприємством, цю подію сприйняли неоднозначно. Дехто в усіх гріхах, і в занепаді молокопереробки в області теж почав звинувачувати міську владу (наполегливо «карту» розігрували під час виборів міського голови), яка сприяла створенню СП. Нова влада також розцінила інвестиційний проект естонців як «маленьку міжнародну інтервенцію». Володимир Куратченко, щоб порозумітися з естонськими підприємцями, зустрівся з ними і розказав, що області потрібен не холодильник для зберігання чужого консервованого молока, а підприємство, де з місцевої сировини випускалися б молочні продукти. В інтересах регіону відбулася корекція інвестиційного проекту, що дозволив зберегти на селі 5 тисяч робочих місць і 50 тисяч корів.

Ось чому не варто відразу звинувачувати в усіх гріхах іноземні фірми, мовляв, завалили своєю продукцією полиці наших магазинів. Приклад із першим Запорізьким молокозаводом — «народною власністю» — ще раз засвідчив, що призвела до цього безвідповідальність на всіх щаблях влади.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Грошей на переправі не міняють

Банківський сервіс

Тим паче, що Україна долає пороги непередбачуваної девальвації гривні до твердої валюти. А це означає, що ризики банківської системи зростають, фінансові інструменти дешевшають, а банківські послуги стають дедалі дорожчими для клієнтів.

Українському уряду знадобилося більше двох тижнів, щоб затвердити пакет антикризових заходів. Лишається сподіватися, що парламентові знадобиться менше часу, щоб їх схвалити. Фактично ажіотажному попиту на тверду валюту, який розпочався майже водночас з російськими подіями, протистоїть на професійному рівні тільки Національний банк. Вже заборонено на ринку готівкових валют купувати одномоментно більш як 1000 доларів США (цікаво, який дурень продавав?). Жорсткими адміністративними заходами обмежено розмір комісійної винагороди банків і маржі (різниці між курсами купівлі - продажу) п'ятьма відсотками. Двічі попереджено комерційні банки про те, що вони мають працювати повний робочий день, і що, встановлюючи курс обміну валют більш як на 5 відсотків вище від офіційного, вони ризикують втратити ліцензію на обмінні операції. Попри це минулого тижня можна було закрити обмінний пункт, продавши стодоларову купюру. Банки полювали за доларом з не меншим азартом, ніж їхні клієнти. Тим паче, що в їх розпорядженні акумулювалася готівка, яка раніше визначалася для касового резерву і гріх було не скористатися нею для купівлі у населення «зелених». У великих містах, як свідчать спостерігачі, у кращому разі вряди-годи працював кожен п'ятий обмінник. У пошуку «лохів» містом циркулювали шахраї-міняли, розуміючи, що курсові значення валют, які встановив Нацбанк, підштовхнуть продавців у підворотню або який-інший закапелок.

Зрозумівши, що грошей на переправі не міняють, продавці й справді ловилися на шахрайський гачок. Утім, продавці — це гучно сказано. Сусідка довго жалілася, що за 50 доларів, які вона збирала цілe літо і оце поміняла, щоб «справити онуку теплу одіж», їй перепало від «сучого валютчика» аж десять гривень. Де ті більш як сотня гривень, про які домовлялися, хтозна! Тепер слід думати не про одіж, а про те, як прогодуватися.

Справді, багатьом стають не по кишені не тільки послуги, а й товари. Імпортні, судячи з усього, вже подорожчали більш як на 70—80 відсотків, а поряд з ними зросли ціни і на продукцію вітчизняних виробників. Фінансова криза, яку загострює девальвація гривні, розкручує ціни з кожним днем. Нацбанк пов'язує порядок на переправі з психологією моєї сусідки. Мовляв, панікує. Але вона пам'ятає, що так вже було у березні, одразу після виборів. І тоді подорожчання долара у Нацбанку пов'язували з психологічним фактором населення. Мабуть, правду кажуть, що в Україні немає жодного професійного психолога.

Сергій ВЛАД.

Як поховати друга, якщо він собака?

Двоє дорослих і їхня донька прощалися з найближчим другом. Але обряд поховання проходив потай. У лісосмузі, де з ним гуляли, у місці, яке він особливо любив. Ховали собаку...

Коли помирає домашня тварина, у господаря-полтавця тільки один законний шлях, як провести її в останню путь — викликати співробітників комунально-транспортного підприємства (КТП) № 1628. Тоді тіло потрапить на «міський тваринний цвинтар», чи простіше — в яму Беккера на худобомогильнику поблизу с. Вільшани Полтавського району. Саме такий спосіб захоронення тварин (незалежно від їх «соціального» статусу чи породи) передбачено Законом України «Про ветеринарну медицину».

Худобомогильник — невеликий майданчик, огороджений землею, з п'ятьма вже закритими і однією діючою ямою Беккера. Це своєрідна шахта глибиною десять метрів і діаметром звичайного колодязя, що заповнюється трупами тварин та іншими відходами (неякісним м'ясом з ринку). Коли до поверхні землі залишається півтора метра, все завалюється ґрунтом і оснащується бетонними перегородками з вмонтованою металевою кришкою. Щороку служба КТП відстрілює і підбирає, щоденно об'їжджаючи місто двома машинами, майже п'ять тисяч тварин. Переважно — собак. Торік приблизно сімсот котів і собак віддали господарі: одні — померлих, інші — хворих, ще хтось — тому, що набридли. Ветеринарні медики твердо переконані, що в наш час такий спосіб поховання — єдино правильний і безпечний, яким би неприємним він не здавався.

Мабуть, з медичної та екологічної точок зору це правильно. Але коли роки, прожиті поруч, зробили людину і тварину членами однієї сім'ї, людина ніколи не погодиться з тим, що альтернативи ямі Беккера немає. І тому в лісосмугах довкола міста горбики із маленькими хрестиками чи декоративними кущиками ростуть, як гриби після дощу. Тому медики не виключають можливого розповсюдження вірусних інфекцій, особливо навесні, в період розмерзання ґрунту. У тому, напевне, є сенс.

Либонь, ми ще не скоро прийдемо до західного підходу в розв'язанні цієї проблеми — кремування тварин і облаштування специфічних цвинтарів. Хоча подібні приклади є і на теренах СНД. У Росії, приміром, ще до недавнього часу під Челябінськом існувало офіційне кладовище для собак. Спеціальне ритуальне агентство «Останній притулок» надавало клієнтам послуги за такими цінами: ділянка землі — 17 грн., домовина —13—53, транспорт — 40, поховання — 40—60, догляд за могилою (за рік) — 12.

Ще в переліку — вінки, катафалки. У такий спосіб там поховали чотирьох собак і кладовище закрили. Місцевих жителів обурив факт сусідства тваринного і людського кладовищ, а настоятель тамтешньої церкви заявив, що мертві собаки ображають померлих людей. Хоча, з іншого боку, собака теж жива істота і в природі вона віками існує поруч з людиною. У давнину їх навіть ховали в одну могилу. Але це спірні питання і те, що видається одним незаперечною істиною, інших доводить до люті. Проте, можливо, місцевій владі варто подумати і про екологію, і про почуття своїх громадян, відвівши клаптик землі на заміському пустирі...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Боржники мимоволі

З міської газети навіть найбільш дисципліновані житомиряни, котрі давно розраховувалися за комунальні послуги за липень, довідалися, що вони все одно... боржники.

Бо з посиланням на Указ Президента та цілу низку інших документів Житомирський міськвиконком своїм рішенням від 20 серпня встановив з 1 липня (тобто заднім числом) нові тарифи, які мають цілковито забезпечити відшкодування населенням повної вартості комунальних послуг. Найцікавіше, що всього кілька тижнів тому міський голова схвально оцінив ініціативу Верховної Ради про призупинення підвищення тарифів, мотивуючи так: чим більші ціни — тим більша буде заборгованість населення. Та коли міський бюджет порожній, доводиться слухати Президента... А тим часом Верховна Рада визнала указ Президента неправочинним.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Майбутнє простелене доларом

150 млн. доларів інвестували у розвиток курортного Криму банки, фірми, фонди США, Туреччини, Німеччини, Англії, Іспанії. Усіх їх цікавить унікальність цієї «блискучої досконалості медалі на грудях Землі» — як називав сонячний півострів Пабло Неруда.

Фахівці міжнародного туризму пророкують Криму долю Мекки для тих, хто прагне оздоровлення і краси.

Віктор ХОМЕНКО.

«Поставлю «хрестика» на цьому...»

(Початок на 2-й стор.).

Втім, інтрига полягала не лише в тому, кого оберуть, а й хто і як вибиратиме. Адже відомо, що певний запал виборців помітно згас. Скільки народу і хто саме прийде на виборчі дільниці цього разу? Автор цих рядків мав нагоду спостерігати з 6 години 30 хвилин й аж до підрахунку голосів за тим, що відбувалося на виборчій дільниці № 26 у селі Гора неподалік Борисполя. Це одна з двох дільниць цього великого "спролетаризованого" (багато хто з мешканців працює у Борисполі й Києві) населеного пункту.

Забігаючи наперед, скажу, що березневого "буму"—спалаху активності виборців не сталося. За сорок хвилин від початку голосування бюлетені до скриньок кинули лише 6 чоловік, на дев'яту годину — 27, на п'ятнадцяту — 303, а всього 500 виборців із 1550, які є за списком. Прийшли, як завше, переважно пенсіонери чи літні люди. Деякі, забувши паспорти, не полінувалися прийти двічі. Старенька згорблена бабуся зі зламаним держаком від лопати замість ковінька додибала до дільниці вже затемна: «Прийшла, бо ще оштрафують...». Просила підказати, за кого голосувати і ще дозволити «кинути бумажку» за діда, бо той не здужає дотюпати. Молода жінка, зодягнена охайно й немодно, щиросердо, не криючись, плакала у залі для голосування: «Коли ж це воно буде краще... З дня до ночі з чоловіком на роботі і не можемо звести кінці з кінцями... Хіба ці депутати щось нам поможуть?..»

Судячи з усього, багато хто з виборців мало що знав про всіх десятьох кандидатів, а то й зовсім нічого, і вже звідки їм відати, що з цієї десятки лише один — місцевий, з Борисполя. Відповідні й критерії вибору на зразок: «Поставлю «хрестика» на цьому, про нього більше по телевізору балакають».

Якби у селі проголосували лише голова і секретар виборчої комісії, вибори вважалися б такими, що відбулися. І не треба витрачати гроші ще на одні. Інша, і тут уже сумна, справа, що півтори тисячі виборців дільниці № 26, як і багатьох інших, не прийшли голосувати і віддали своє право вибору невеликій кількості тих, хто прийшов. Хоча загалом у цьому окрузі у виборах узяло участь 45,64 відсотка виборців — цифра обнадійлива. Цілком очевидно, що на таких ось малоактивних дільницях спростилося до мінімуму і завдання солідно задобрених кандидатом місцевих агітаторів. Бо годі було переконати рідних, знайомих, друзів, підлеглих по роботі, сусідів, і головне, прийти на дільницю — і сотню чи більше голосів забезпечено, а більше для перемоги на дільниці, як засвідчили остаточні результати, й не треба.

Здавалося, що за такої ситуації немає сенсу вдаватися до якихось порушень виборчого закону. Особливо, коли знати, що більшість кандидатів подбала про пильних спостерігачів (на дільниці № 26 Олександр Абдуллін, Степан Хмара і Юрій Соломатін мали по два і більше спостерігачів). Тому досить дивними видалися деякі свідомо допущені порушення. Скажімо, два спостерігачі одного з кандидатів надовго залишали напризволяще контроль, власне, за самою процедурою отримання, використання бюлетенів й активно вели бесіди з сільчанами на підході до виборчої дільниці. Довелося їхнім колегам складати протоколи, зазначаючи, що агітація у будь-якій формі в день виборів заборонена. Після завершення виборів спостерігачі з різних дільниць позвозили десятки протоколів про порушення виборчого права під час голосування і підрахунку голосів. В одних зазначалося про видачу бюлетенів без документа, що засвідчує особу виборця, про видачу одній особі кількох бюлетенів, про визнання дійсними бюлетенів, на котрих було зроблено більш як одну позначку тощо. А якщо уявити, що могло коїтися під час будь-яких виборів на дільницях у віддалених селах, куди не ступала нога жодного спостерігача...

Про остаточні результати голосування у 97-му виборчому окрузі ми вже повідомляли. Про результати цих результатів (даруйте за навмисну тавтологію) дізнаємося впродовж діяльності парламенту нинішнього скликання.

Анатолій БЕНЬ.

Верховна Рада Криму розпочала сесію

Учора, 16 вересня, у Сімферополі відкрилася 2-га сесія Верховної Ради Криму. До порядку денного перших пленарних засідань внесено два десятки питань. Як заявив напередодні Леонід Грач, він також має намір внести на розгляд депутатів іще три важливих питання — про створення в автономії жорсткої вертикалі представницької і виконавчої структур влади, про реорганізацію кадрової політики в Криму і про роботу з листами громадян.

У свою чергу, опозиція збирається вимагати заборони поєднання державних і партійних посад. Відомо, що голова ВР автономної республіки Л. Грач очолює Кримську партійну організацію КПУ, тож це — камінець у його город. Сесія триватиме до кінця нинішнього року.

Володимир ПРИТУЛА.

«Молодіжні» кредити дають лише в столиці

Акціонерний комерційний банк «Аркада» (Київ) уже видав позичку більш як 30 молодим сім'ям в рамках програми довгострокового пільгового кредитування житлового будівництва для молодих сімей і одиноких молодих громадян, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Кошти для цього виділила з місцевого бюджету Київська міськдержадміністрація. Загальна сума кредитних ресурсів, призначених для фінансування будівництва близько 70 квартир, становить 3 млн. гривень.

Кредити видають терміном на 30 років. Молодим сім'ям, які не мають дітей, — під 3% річних. У разі, коли в сім'ї одна дитина, сплачується лише сума кредиту, якщо двоє — 75%, якщо троє і більше — 50%.

До кінця року в столиці під згадану програму планують виділити ще 2 млн. гривень. В інших регіонах України її реалізацію ще не розпочато.

Оголошення

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справи про банкрутство:

№ 2/985 (96)-939(97) СП ТзОВ «Мерседес-Бенц-Центр-Львів» (м. Львів, вул. Лижв'ярська, 42, р/р 00000290380731);

№ 2/513-15/90 НВП «Позитрон» (м. Львів, вул. Тарнавського, 46, р/р 3700449 Укрсоцбанк Обласна дирекція);

№ 2/678-15/143 ТзОВ «Гармонія інтер» (м. Львів, вул. Лепкого, 3/5, р/р 26004301410035 Промінвестбанк Львівське Головне Регіональне Укравління);

№ 2/514-15/91 ДП «Ролімпекс» (м. Львів, вул. Січових Стрільців, 10/4а, р/р 26008274 Львівська філія АППБ «Аваль»);

№ 2/791-13/57 ТзОВ «Західно-український фондовий центр» (м. Львів, вул. Фурманська, 9/4, р/р 000467832 Львівська філія АБ «Синтез»);

№ 2/822-7/222 ПП «Лекоб» (м. Львів, пр. Червоної Калини, 46/64, р/р 26009301365143 Промінвестбанк Залізничне відділення м. Львів);

№ 2/821-7/221 ПП «Вілона» (м. Львів, пр. Червоної Калини, 113/42, р/р 29030011161 Перша філія АТ «ЗУКБ»);

№ 2/701-24/290 ПП «Озіріс» (м. Львів, вул. Дністровська, 17/19, р/р 2600100011442 Дністровське відділення АКБ «Укрсоцбанк»);

№ 2/700-24/289 ПП «Ява» (м. Львів, пр. Шевченка, 16/6, р/р 98034238851600 Приватбанк Західне Головне Регіональне Управління);

№ 2/715-15/170 ЗАТ «Явіа» (м. Львів, вул. Мушака, 30/4, р/р 26008200023003 АКБ «Україна»);

№ 2/704-15/161 ТзОВ «Олвіс центр» (м. Львів, вул. Вітовського, 17/3, р/р 260061129 АКБ «Львів»);

№ 2/756-21/154 ПП «ВАК» (м. Львів, вул. Поповича, 5а/4а, р/р 26005000480612 Львівська філія АБ «Брокбізнесбанк»);

№ 2/755-21/153 ТзОВ «Медіум» (м. Львів, вул. Нестора Літописця, 13/5, р/р 3467311 Промінвестбанк Львівське Головне Регіональне Управління);

№ 2/705-15/160 ПП «Шафаг» (м. Львів, пр. Шевченка, 21, р/р 26003000421980 АТ «Індустріально-експортний банк»);

№ 2/741-15/188 ПП «Лікурк» (м. Львів, вул. Наливайка, 14/8, р/р 2468029 Приватбанк Західне Головне Регіональне Управління);

№ 2/743-15/190 ТзОВ «Спік» (м. Львів, вул. Жишки, 7/1а, р/р 2600030122 Ощадний банк України Залізничне відділення № 6319);

№ 2/742-15/189 КП «Львівська міжрайонна заготівельно-збутова база» (м. Львів, вул. Навроцького, 27, р/р 26000200197001 АКБ «Україна»);

№ 2/758-17/154 ТзОВ «Алігал» (м. Львів, вул. Драгоманова, 11/11, р/р 290390488 АКБ «Львів»);

№ 2/775-21/247 ТзОВ «Все для дому» (м. Львів, вул. Морозна, 19, р/р 2600030179 Обласне Управління Ощадного банку);

№ 2/776-8/166 ПП «Приватстиль» (м. Львів, вул. Грушевського, 19/1, р/р 26004001013143 Філія АБ «Укоопспілка»);

№ 2/780-17/196 ДКППО «Надія» (м. Львів, вул. Городоцька, 15, р/р 260061527 АКБ «Львів»);

№ 2/497-19/100 ТзОВ «Вигода» (м. Львів, вул. Устяновича, 6/14, р/р 467202 АКБ «Галицький»);

№ 2/852-13/105 ТзОВ «Вітан ЛТД» (м. Львів, вул. Теслюка, 23/31, р/р 260040011227 Укрсоцбанк Дністровське відділення);

№ 2/844-13/97 ТзОВ «Компанія і Я» (м. Львів, вул. Руська, 20, р/р 26000143 Львівська обласна дирекція АППБ «Аваль»);

№ 2/843-13/96 ТзОВ «Ексель» (м. Львів, вул. Данченка, 28/27, р/р 467047 Приватбанк Західне Головне Регіональне Управління).

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, б. Пушкина, 34) за заявою АТ «Кондитерська фабрика «А. В. К.», м. Донецьк, порушив справу № 17/106 про банкрутство державного комунального торгового підприємства «Вега-2» (343206, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Чубаря, 60, р/р 480907 в УСБ м. Слов'янска, МФО 334226, ЗКПО 20315711).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу 2/711-24-279 про банкрутство Львівської будівельної фірми «Облсільбуд» (290014, м. Львів, вул. Личаківська, 128), р/р 2600500011407 в Личаківському від. УСБ м. Львова, МФО 325097, ЗКПО 13809242.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Херсонської обл. (325000, м. Херсон вул. Горького, 18) порушив справи про банкрутство:

1. № 5/68-б, приватне бюро надання юридичних послуг та охорони «Легіонер» (код ЗКПО 24107794), юридична адреса: 326900, Херсонська обл., смт Горностаївка, вул. Партизанська, 83, р/р 26009200786001 в Горностаївському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352071.
2. № 5/67-б, ЗАТ Торговий дім «Славутич» (код ЗКПО 22749709), юридична адреса: 326800, Херсонська обл., м. Каховка, вул. Кірова, 13, р/р 00467824 в Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352509.
3. № 5/34-б, МЧП АТЦ «Аеродель» (код ЗКПО 21285343), юридична адреса: 326400, Херсонська обл. м. Скадовськ, вул. Шевченка, 136, р/р 26009200800001 в Скадовському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352156.
4. № 5/61-б, МП «Анжеліка» (код ЗКПО 14125685), юридична адреса: 326400, Херсонська обл,, м. Скадовськ, вул. Пролетарська, 22/25, р/р 26006200104001 в Скадовському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352156.
5. № 6/199-б, ТОВ «Дніпро» (код ЗКПО 02130961), юридична адреса: 326840, Херсонська обл., м. Таврійськ, вул. Железняка, 50, кв.38, р/р 26005301820045 в Н. Каховському відділенні ПІБ, МФО 352264.
6. № 6/175-б, КП «Управління механізації будівництва» (код ЗКПО 5454869), юридична адреса: 326840, Херсонська обл., м. Н. Каховка, вул. Індустріальна, 7, 26008200249001 в Н. Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352242.

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат»

*Правління ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат» повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться **18 листопада 1998 р.** об **11 годині** за адресою: **м. Вінниця, Немирівське шосе, 26.***

Початок реєстрації з 8.00.

Порядок денний:

1. Про можливість створення спільних підприємств з участю ВАТ «ВОЖК».

2. Довнесення внеску в статутний фонд ТОВ СУПП «Глобол Вінмил».

3. Передача ведення реєстру «Вінницькому реєстраційному центру».

Доводимо до відома акціонерів, що станом на 01.09.1998 року державі належить 68,0% акцій ВАТ «ВОЖК».

Телефон для довідок: 27-15-30.

Арбитражный суд Крыма (333000, Крым, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 3938-8 о банкротстве ЧМП «Авангард» (Автономная Республика Крым, пгт Черноморское, ул. Щорса, 1/1, код 24027423, р/с 26005301390038 в отделении Проминвестбанка Украцны в пгт Черноморское).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дела о банкротстве:

общества с ограниченной ответственностью «Брок-сервис» (310112, г. Харьков, ул. Р. Эйдемана 2-а, кв. 85, р/с 26006317 в ХОД АППБ «Аваль» г. Харькова) дело № 5416/7-74;

общества с ограниченной ответственностью «АГАТА» (г. Харьков, 310123, пр. Тракторостроителей, 85, кв. 175, р/с 26004300252 в АК ПИБ г. Харькова), дело № 6259/7-74;

акционерного общества «Интерсервис» (310153, г. Харьков, ул. Гв. Широнинцев, 7, кв. 36, р/с 260003011212 в Киевском отделении ХОД АК СР «Укрсоцбанка» г. Харькова), дело № 6260/7-74.

Арбітражний суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/582-15/112 про банкрутство ЗАТ «ТИС» (м. Львів, вул. Кравченка, 8, р/р 26006000000788 в АК «Електронбанк»).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідується ТОВ «Укренерго—Плюс»

Всі претензії кредиторів приймаються в місячний термін.

Підстава: Протокол № 3 від 9.09.98 р.

Тел. (0382) 76-51-01.

м. Хмельницький, вул. Прибузька, 8.

За рішенням зборів акціонерів (протокол № 2 від 25 липня 1998 року) Закрите акціонерне товариство «Украгропромкомплекс» реорганізовано в Товариство з обмеженою відповідальністю «Украгропромкомплекс».

Арбитражным судом Днепропетровской обл. (320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1 А) возбуждены дела о банкротстве следующих предприятий:

— МЧП «Приватбуд» (322830, пгт Широкое, ул. Заречная, 3, кв.4), ОКПО 20261501, р/с 26009200217001 в АК АПБ «Украина», МФО 305244; дело № Б14-106;

— МЧП «Проминь» (324064, г. Кривой Рог, ул. Садовая, 16А), ОКПО 19155751, р/с 26004200074001 в АК АПБ «Украина», МФО 305244; дело № Б14-102;

— Общества потребительской кооперации «Каштан» (322830, г. Кривой Рог, ул. Косиора, 101, кв.59), ОКПО 20250733, р/с 26006200243001 в АК АПБ «Украина», МФО 305244; дело № Б14-103.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

У номер

● Полтава

Щоб усі багатства взяти з-під землі

У Полтаві розпочала роботу міжнародна науково-практична конференція «Нафта—газ України-98». Її учасники ознайомляться з найновішими дослідженнями в цій галузі, пошуками шляхів забезпечення України власними нафтою та природним газом. На конференцію приїхали делегації з Росії, Білорусі, Польщі, Угорщини, Німеччини та Великобританії.

● Донецьк

Вантажте зарплату мішками

На шахтах Донеччини робітникам пропонують одержувати зарплату... цукром і борошном. Причому не в рахунок погашення багатомісячної заборгованості, а замість поточної зарплати — тоді як ще чорнило не просохло на урядовій постанові, в якій гірникам обіцяють, що вони отримуватимуть гроші вчасно і двічі на місяць.

Незалежна профспілка гірників Донбасу висловила недовіру уряду в цілому і Прем'єр-міністрові зокрема і зажадала їхньої відставки. Керівництво профспілки закликало підтримати цю вимогу народних депутатів від регіону, адже дії уряду дискредитують і парламент. Замість реструктуризації боргів перед бюджетом і Пенсійним фондом, йдеться в заяві, Кабмін силовими методами вилучає кошти з рахунків вугільних підприємств начебто для погашення заборгованості — ніби не сам уряд надавав шахтам пільги протягом двох з половиною років. Лідери припускають, що гроші так і не дійдуть до пенсіонерів, а будуть використані на фінансування передвиборної президентської кампанії і погашення зовнішніх боргів.

Транспорт

***На київському** електровагоноремонтному заводі імені Січневого повстання 1918 року (директор Георгій Ейтутіс) після капітально-відновлювального ремонту прийнято в експлуатацію дослідний чотирисекційний електропоїзд серії ЕР-2.*

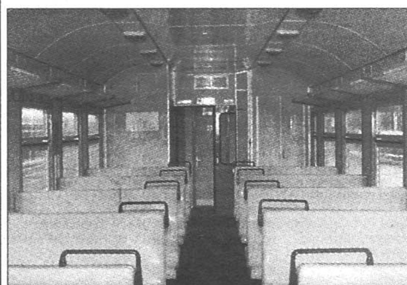

Уперше в Україні здійснено принципово новий вид ремонту дефіцитних електропоїздів. При цьому цілком поновлюється кузов, що не підлягає ремонту.

Разом із заводськими конструкторами і технологами фахівці Головного управління локомотивного господарства «Укрзалізниці» Полтавського ПКТБ розробили конструкторську документацію на модернізацію моторних та причіпних вагонів.

Головні кузови з необхідним обладнанням було придбано за сприяння ДТЕП «Інтертранс» АТЗТ «Інтер-Контакт» в РАТ «Високошвидкісні магістралі».

Нове – добре відремонтоване старе

Освоєння такого виду ремонту важливе для України, бо забезпечити приміські перевезення наявним спеціалізованим пересувним складом неможливо. Із 1505 електросекцій, що експлуатуються на залізницях, 585 належить списати. Потреби в приміських та місцевих перевезеннях сьогодні задоволено лише на 65—70% (у вихідні цей показник падає до 50—60%). Усі електрички випущено ще за часів СРСР на Ризькому вагонобудівному заводі, закуповувати їх сьогодні немає змоги. Виконання Державної програми з випуску вітчизняних електропоїздів на «Луганськтепловозі» зірвано через відсутність фінансування. А капітально-відновлювальний ремонт дає змогу продовжити ресурс електродвигунів, машин, апаратів на 20 років за одночасного переобладнання пасажирського салону. До того ж, поновлений електропоїзд коштує втричі дешевше за новий.

Перший чотирисекційний відремонтований поїзд передано Львівській залізниці.

Григорій СПЕКТОР.
Фото Володимира БАЛЯСНОГО.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин висловлює глибоке співчуття народному депутату України Кіяшку Сергію Миколайовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його батька

Миколи Івановича.

Проблема

Фальсифікатори

***Листи-скарги** для Г. Терзієва, генерального директора АТ «Одесахарчокомбінат», — гірше від зубного болю. Вже років зо два як ідуть та йдуть сигнали, що продукція підприємства — кава розчинна натуральна — нікуди, мовляв, не годиться. Й не кава то зовсім, а якийсь сурогат.*

— Але ж наша продукція, — зазначає Георгій Семенович, — давно має великий попит. Це й зрозуміло, адже після м'якого обробітку зерен кави вона зберігає всі цінні речовини, весь смак «арабіки», не утворює канцерогенів.

— То в чому річ? Чому скарги?

— А тому, що під нашою маркою реалізують фальсифікований товар. Він є чи не на всіх ринках Одеси, в інших містах. Уже не раз звертались із заявами до УВС Одеси, облуправління із захисту прав споживачів, торговельних організацій і відомств, щоб допомогли покласти край шахрайському промислу. В офіційних відповідях їх автори, однак, лише бідкаються: нелегко, мовляв, дійти до кожного приватного продавця. А зробити це треба. Інакше як припинити фальсифікацію, масовий обман?

Г. Терзієв демонструє продукцію фальсифікаторів. Власне, у 100-грамовій металевій банці теж здебільшого нормальний, придатний для вживання продукт, однак... не кава. В даному разі — ячмінний напій з додаванням цикорію та зовсім мізерної дози кави. Ціна такому — 1,1 — 1,3 гривні. Хтось зірвав етикетку, яка вказувала на справжній вміст банки, наклеїв нову — «Одесхарчокомбінату» із зображенням Дюка та написом «Розчинна кава натуральна». У продаж товар пускають за ціною близько 3 гривень. «Навар», як бачимо, мають чималий. І мало хто звертає увагу на те, що на денці такої банки витиснуто літеру «Н» (це означає «напій»), що оті 3 гривні — ціна для кави занизька (на справжню вона десь на гривню більша).

«Одесхарчокомбінат», не дочекавшися допомоги правозахисних та контролюючих органів, прагне самотужки захистити честь своєї марки. Йде при цьому на додаткові витрати. Так, якийсь час випускали каву в 100-грамових банках з літографією на бляшанці. Потім узагалі перейшли тільки на 50-грамові банки, в таких розчинні напої начебто досі не випускали. Наклейка тут паперова (вона дешевша), зате на денці чітко вибито: «Одеса» й дата виготовлення.

Кава — не єдиний товар, що фальсифікується. Немало бідкаються з цього приводу керівники й фахівці, скажімо, й Одеського коньячного заводу, марку якого теж досить високо цінують. Дивись, і вигулькне десь партія товару, етикетки якого вказують на згаданий завод, а ось вміст пляшок... Правда, інколи вдається натрапити на слід фальсифікаторів. Нещодавно працівники Малиновського райвідділу міліції Одеси викрили справжній підпільний цех з виготовлення фальсифікованих коньячних виробів. Нелегальне виробництво розташувалося на одній з баз по Овідіопольській дорозі, у приміщенні, орендованому промисловим підприємством. Виробнича лінія включала два верстати для розливання сурогату, фільтруючі пристрої, закатувальну машинку. Вилучено величезну кількість пляшок, підроблених акцизних марок, етикеток популярних коньяків «Чайка», «Десна», «Славутич» Одеського заводу, п'ять тонн підготовленого до розливання сурогату, понад 9 тисяч пляшок готової продукції. Розмах! Що, якби все оте потрапило в торгівлю? Втім, слідство, яке ведеться має з'ясувати, скільки вже потрапило.

...Досі нас здебільшого застерігали від неякісних імпортних харчових товарів. Та останнім часом маємо не менше остерігатися й наших доморощених фальсифікаторів, що використовують у своїх інтересах виробничу марку відомих вітчизняних підприємств.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Спорт

Європа завмерла біля телевізорів: футбол

Відбулися перші матчі 1/32 фіналу Кубка УЄФА, в яких зафіксовано такі результати: «Спарта» (Чехія) — «Реал Соседад» (Іспанія) — 2:4, «Фенербахче» (Туреччина) — «Парма» (Італія) — 1:0, «Блекберн» (Англія) — «Ліон» (Франція) — 0:1, «Динамо» (Росія) — «Сконто» (Латвія) — 2:2, «Гімарайнш» (Португалія) — «Селтік» (Шотландія) — 1:2, «Штутгарт» (Німеччина) — «Фейєноорд» (Голландія) — 1:3, «Арджеш» (Румунія) — «Сельта» (Іспанія) — 0:1, «Сількеборг» (Данія) — «Рома» (Італія) — 0:2, ЛКС (Польща) — «Монако» (Франція) — 1:3, «Літекс» (Болгарія) — «Грац» (Австрія) — 1:1, «Фіорентіна» (Італія) — «Хайдук» (Хорватія) — 2:1, «Астон Віла» (Англія) — «Стремгодсет» (Норвегія) — 3:2, «Славія» (Чехія) — «Шальке-04» (Німеччина) — 0:1, «Сервет» (Швейцарія) — ЦСКА (Болгарія) — 2:1, «Црвена Звєзда» (Югославія) — «Мец» (Франція) — 2:1, «Кошіце» (Словаччина) — «Ліверпуль» (Англія) — 0:3, «Спортинг» (Португалія) — «Болонья» (Італія) — 0:2, «Вайле» (Данія) — «Бетіс» (Іспанія) — 1:0, «Бордо» (Франція) — «Рапід» (Відень) — 1:1, «Атлетико» (Іспанія) — «Обіліч» (Югославія) — 2:0, «Бейтар» (Ізраїль) — «Глазго Рейнджерс» (Шотландія) — 1:1, «Лідс» (Англія) — «Маритіму» (Португалія) — 1:0, «Удінезе» (Італія) — «Байєр» (Німеччина) — 1:1, «Стяуа» (Румунія) — «Валенсія» (Іспанія) — 3:4, «Віллем-2» (Голландія) — «Динамо» (Грузія) — 3:0, «Цюріх» (Швейцарія) — «Анортосіс» (Кіпр) — 4:0, «Уйпешт» (Угорщина) — «Брюгге» (Бельгія) — 0:5, «Вітесс» (Голландія) — АЄК (Греція) — 3:0, «Бранн» (Норвегія) — «Вердер» (Німеччина) — 2:0, «Сігма» (Чехія) — «Марсель» (Франція) — 2:2.

Повторні матчі відбудуться 29 вересня. Нагадаємо, що в цьому турнірі виступав донецький «Шахтар», який у кваліфікаційному раунді поступився «Цюріху» зі Швейцарії.

Учора відбулися перші матчі групових турнірів Ліги чемпіонів, де в групі «Е» «Динамо» зустрічалося в Афінах з «Панатінаїкосом». Про результати цих зустрічей ми повідомимо в завтрашньому номері газети. А сьогодні о 19.00 на стадіоні «Динамо» армійці столиці в 1/16 фіналу Кубка кубків прийматимуть московський «Локомотив».

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Білому борошну — зелену вулицю

Потужний млин з виробництва борошна запущено в Криму на Нижньогірському міжгосподарському комбікормовому заводі. За швейцарською технологією він перероблятиме за добу майже 50 тонн зерна. Відтепер на півострові є де недорого змолоти збіжжя нового врожаю, адже старенькі млини у господарствах майже всі відпрацювали своє.

Нижньогірський млин, де вдалося значно здешевити переробку зерна, став єдиним конкурентом держкомбінатам—монополістам з випуску борошна кращих сортів. Лише за два роки колективу у півсотні чоловік під керівництвом директора Миколи Тіміна вдалося завершити будівництво вартістю півтора мільйона доларів. Попри те, що три роки тому Микола Васильович прийняв це підприємство з величезними боргами. Вихід знайшли у здешевленні комбікормів, пожвавленні роботи маслоцеху. Завдяки місцевим раціоналізаторам запустили цех подвійної шліфовки рису — замовлень стало хоч відбавляй.

Нижньогірці у перспективі бачать своє підприємство акціонерним. Район за рахунок переробки матиме подвійний урожай зерна у грошовому вираженні, а господарства відтепер економлять кошти на транспортуванні. За рахунок борошна найвищої якості розширив асортимент продукції місцевий завод продтоварів.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс—224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311178.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0